

Vastaus valtuustoaloitteeseen, Länsi-Orimattilan koulutilanne

Sivistysvaliokunta 12.12.2023 § 147

Valmistelu ja lisätiedot Sivistysjohtaja Mika Silvennoinen, p. 040 541 9082,
mika.silvennoinen(at)orimattila.fi

Pertti Laaksonen nostaa 15.6. 2020 tekemässään hallitusaloitteessa esille Länsi-Orimattilan koulun tilanteen. Aloitteessa pohditaan mm. elementtikoulun kunnostus- ja mahdollisten siirtokustannusten vaikutuksia tuleviin ratkaisuihin.

Aloitteen tekemisen jälkeen Länsi-Orimattilan koulujen tilannetta on käsitelty useissa yhteyksissä. Orimattilassa oli tehty mittava palvelu-/kouluverkkoselvitys vuosien 2019- 2020 aikana. Selvitys johti kesäkuussa 2020 kaupunginvaltuuston päätöksen, jonka mukaan päätettiin usean koulun lakkauttamisesta/yhdistämisestä vuosien 2021- 2025 aikana. Kaupunginvaltuusto päätti tuolloin, että Kuivannon koulu yhdistetään Vuorenmäen kouluun syksyllä 2022. Luhtikylän koulu lakkautetaan jo syksyllä 2021. Järvikunnan koulu lakkautetaan ja Länsi-Orimattilan koulu sijoitetaan Hennaan vuonna 2024. Tönnön koulu yhdistetään Jokivarren kouluun vuonna 2025.

Tehdyt päätökset olivat suunnittelun pohjana ja esimerkiksi vuoden 2021 talousarvion valmistelun lähtökohtina. Edellä mainitut kouluverkkoa koskevat päätökset päätettiin kuitenkin keväällä 2021 valtuuston päätöksillä peruuttaa.

Varhaiskasvatuksen osalta valtuusto hyväksyi valiokunnan esityksen, jonka mukaan Hennaan rakennetaan päiväkotia, Myllylän ja Peltolan päiväkoteja laajennetaan ja samalla luovutaan Tähtelän ja Vekkulan ryhmäperhepäiväkodeista, Lilliputin päiväkodista, Kimpan erillisistä tiloista ja puretaan Peltolan ja Myllylän päiväkotien vanhat osat. Nämä suunnitelmat ovat toteutuneet kylien osalta. Varhaiskasvatuspalvelut ovat saaneet päiväkodin sekä Länsi-Orimattilaan että Vuorenmäelle.

Opetus- ja kasvatusvaliokunta päätti 18.1.2022 esittää kaupunginhallitukselle, että se käynnistäisi kaupunkitasoisen palveluverkkoselvityksen välittömästi. Kaupunginhallitus päätti palveluverkkoselvityksen käynnistämisestä 24.1.2022. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kesäkuussa 2022 palveluverkkoa ohjaavat periaatteet. Näiden periaatteiden mukaisia esityksiä käsiteltiin syksyllä 2022 vuoden 2023 talousarvion käsittelyn yhteydessä.

Palveluverkkoselvitystä on jatkettu edelleen vuonna 2023 ja kaupungin kouluverkkoon liittyviä kysymyksiä on käsitelty mm. valtuustoseminaareissa 17.4. sekä 2.-3.10. 2023. Kaupunginvaltuuston 27.11. 2023 hyväksymä vuoden 2024 talousarvio pitää sisällään Järvikunnan koulun kunnostamiseen liittyvän kirjauksen.

Tulevina vuosina sivistystoimialan palvelutuotannossa on keskeistä lasten, nuorten, perheiden ja kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistäminen tarkoituksenmukaisen palveluverkon ja talouden mahdollistamisissa puitteissa.

Orimattilaan perusopetuksen oppilasmäärä laskee vuoteen 2028 mennessä 20%, mutta 1-6 vuosiluokkien osalta jo 30%. Oppilasmäärien merkittävä pienentyminen tulee vähentämään varhaiskasvatus- ja opetuspalveluiden tuottamisen tarvetta, ellei syntyvyys ja/tai muuttoliike käänny nopeasti voimakkaaseen kasvuun. 2020-luvun aikana arvioitu lapsimäärien vähentyminen tarkoittaisi opetuspalveluissa nykyisellä keskiluokkakoolla yhteensä 20 luokan vähentymistä.

Useissa toimialan käyttämissä rakennuksissa on tiedostettu olevan toiminnallisia sekä rakennusten kuntoon liittyviä haasteita. Rakennukset ovat eri ikäisiä ja osaa on laajennettu useaan otteeseen. Korjausvelka on osin kohonnut. Rakennusten toiminnallisuus, sijainti ja kunto ei täysin vastaa enää kokonaisuutena tulevaisuuden haasteita. Rakennukset perustuvat useaan pieneen yksikköön, ylläpitokustannuksia lisää rakennusten maantieteellinen sijainti. Rakennusten sijainti ei enää täysin vastaa kaupunkistrategian linjauksia. Jos palveluverkko säilyy ennallaan ja kaikki kiinteistöt remontoitaisiin teknisesti ja toiminnallisesti kestäväälle tasolle, sisäisten vuokrien määrä ja osuus kokonaiskustannuksista kohoaa tasolle mihin kaupungin taloudellinen kantokyky ei riitä.

Palveluverkon tarkastelua ja toimintojen keskittämistä puoltavat myös monet toiminnan laatuun ja kehittämiseen liittyvät näkökulmat. Näitä ovat esimerkiksi riittävien yksikkökohtaisten resurssien lisäksi jatkuvasti lisääntyvä oppimisen tuen ja oppilashuollon tarve sekä osaavan ja pysyvän henkilöstön saatavuus. Mitä hajanaisempi palveluverkko, sitä enemmän esimerkiksi eri yksiköissä työskentelevien ammattilaisten aikaa kuluu matkustamiseen paikasta toiseen. Suuremmissa yksiköissä voidaan paremmin turvata resurssien määrä ja laatu sekä osaamisen kehittyminen jatkuvassa moniammatillisessa yhteistyössä. Palveluverkkoratkaisut mahdollistavat myös hallinnollisten toimintojen tehostamista sekä digitalisaatioon liittyvien infrastruktuuri-, laite- ja tukipalveluiden hankintoja ja organisointia. Myös koulun aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä lasten monipuolista harrastustoimintaa koulupäivien yhteyteen on mahdollista organisoida paremmin tiiviimmässä palveluverkossa.

Kyseessä on siis iso koko kaupunkia koskeva haaste. Siksi koko palveluverkkoa joudutaan vakavasti pohtimaan varmasti myös osana valtuuston 27.11. 2023 käynnistämässä talouden tasapainoittamistyötä. Länsi-Orimattilan palveluverkon kannalta on olennaista myös saada Hennen kehittämissuunnitelma pikaisesti päätökseen.

Päätösehdotus

Sivistysvaliokunta antaa esittelytekstin mukaisen vastauksen kaupunginhallitukselle Pertti Laaksonen Länsi-Orimattilan koulua koskevaan hallitusaloitteeseen ja esittää edelleen kaupunginhallitukselle, että aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Sivistysvaliokunta päätti antaa esittelytekstin mukaisen vastauksen kaupunginhallitukselle Pertti Laaksonen Länsi-Orimattilan koulua koskevaan hallitusaloitteeseen ja esittää edelleen kaupunginhallitukselle, että aloite todetaan loppuun käsitellyksi.